

Rapport

generaal diaconaal

deputaatschap

Generale Synode van de Gereformeerde Kerken Ede 2014

Het auteursrecht van deze tekst berust hetzij bij de auteur, hetzij bij de Gereformeerde Kerken in Nederland. Voor alle zaken het auteursrecht betreffend kan contact opgenomen worden met het deputaatschap administratieve ondersteuning via: dao@gkv.nl.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in wat voor vorm of op wat voor manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende, behoudens de uitzonderingen bij de wet gesteld.

Inhoudsopgave

1	Korte omschrijving/missie	3
2	Verslag van werkzaamheden	3
2.1	Adviseren, toerusten en ondersteunen van diakenen, diaconieën en de diaconale gemeente door het Diaconaal Steunpunt	3
2.2	Diaconaat en de Theologische Universiteit Kampen (TUK)	6
2.3	Diaconaat en Centrum g/Praktijkcentrum	7
2.4	Contacten met aan de kerken gerelateerde zorginstellingen	7
2.5	Positie van de diakenen in de vast te stellen nieuwe KO	8
2.6	Visievorming	9
3	Nieuwe opdracht	10
4	Budget	10

Bijlagen

1	Opdracht van de Generale Synode Harderwijk 2011 + Instructie	11
2	Voorstel nieuwe opdracht	15
3	Samenstelling deputaatschap en rooster van aftreden	17
4	Instructie: nadere regels voor de wijze van uitvoering van taken	18
5	Voortgangsverslagen	19
6	Begroting 2015 – 2017	20

1 Korte omschrijving/missie

Met ontferming bewogen

De wereld van zorg en hulpverlening is volop in beweging. Hoe geven we als kerken midden in al deze beweging invulling aan onze diaconale roeping?

Dat is een kernvraag voor ons als generaal diaconaal deputaatschap (GDD). Graag laten we ons daarbij voeden door de houding van onze Heiland: 'Toen Hij de menigte zag, was Hij innerlijk met ontferming bewogen over hen'. Er zijn veel aspecten in het diaconale werk waar zakelijk en helder over nagedacht en besloten moet worden. Maar laat het ons diepe verlangens blijven om in het spoor van onze Heiland te gaan.

Enkele markante bewegingen in de afgelopen drie jaar: De samenwerking met de Nederlands Gereformeerde Kerken en de Christelijke Gereformeerde Kerken op diaconaal vlak is sterk geïntensiveerd. Voor wat betreft het Diaconaal Steunpunt werken we sinds enige tijd samen met de Nederlands Gereformeerde Kerken. Aan visievorming werken we als GKV, NGK en CGK intensief samen in het Platform Diaconale Samenwerking.

Met het Praktijkcentrum zijn goede contacten. Gezamenlijk is besloten tot programmatische samenwerking tussen Praktijkcentrum en Diaconaal steunpunt.

Met de diverse Gereformeerde Diaconale Organisaties (GDO's) is over het algemeen goed contact. We zien op dit vlak, mede vanwege bezuinigingen, veel beweging. Dit leidt soms tot fusies, soms ook tot beëindiging van het zelfstandig voortbestaan. Qua financiering vanuit de kerken merken we een afnemend vermogen tot bijdragen, en soms ook afnemende solidariteit. Bezinning op financieel vlak heeft geleid tot geleidelijke ombuiging van structurele naar projectfinanciering.

Veel aandacht is besteed aan het ontwikkelen van een lange-termijn-visie op het diaconaat. Begrippen als barmhartigheid en gerechtigheid zijn daarin van groot belang. In beide mag de ontferming van onze Heiland doorklinken. In dat licht bieden we u als Generale Synode hierbij ons rapport aan.

Roel Meijer (samenroeper)

2 Verslag van de werkzaamheden

2.1 Adviseren, toerusten en ondersteunen van diakenen, diaconieën en de diaconale gemeente door het DS

2.1.1 Het Diaconaal Steunpunt (DS)

Dit onderdeel van de opdracht aan het GDD wordt voornamelijk door het DS uitgevoerd. Het DS is een herkenbare en toegankelijke helpdesk voor diakenen, een toerustingscentrum voor diaconieën en een kennis- en adviescentrum voor het diaconaat in de kerken. Het DS van en voor diakenen functioneert sinds 1997.

Met ingang van 1 januari 2009 is dhr. D.J. Poel als Diaconaal Consulent (DC) werkzaam bij het DS. Het GDD is blij met en dankbaar voor het niveau, de kwaliteit, de inzet van en de samenwerking met Derk Jan Poel.

De sterk veranderende Nederlandse en kerkelijke samenleving hebben veel invloed op de positie en het functioneren van het diaconaat in de kerken. Door verschraling in de zorg, de invloed van de Wmo, uitkleding van de AWBZ, toenemende afhankelijkheid van kwetsbare cliënten, stapeling van lasten, stijgende restschulden, toenemende werkloosheid, vergrijzing en bedreigd voortbestaan van christelijke zorg stapelen de problemen zich op voor diaconieën. Aangezien diaconieën snel van samenstelling wisselen, diakenen vaak jong en veelal druk bezet zijn vanwege werk en gezin, vraagt toerusting van diakenen en de wijze waarop deze gegeven wordt continue aandacht.

Om op de huidige situatie goed in te kunnen spelen is gewerkt aan functieversterking van het DS en verbetering van de toegankelijkheid en kwaliteit van de informatie- en adviesbron van het DS.

Destijds is gekozen voor een bezetting van 1 fte. Een eenmans-steunpunt heeft ook beperkingen, is kwetsbaar en dat vraagt om aandacht.

De opdracht aan het GDD om verdere gesprekken te voeren met de Centrale Diaconale Commissie vanuit de NGK (CDC-NGK) om tot een gezamenlijk DS te komen, is uitgevoerd. Een aantal constructieve gesprekken heeft erin geresulteerd dat het gezamenlijk DS per 1 april 2012 een feit is. GKv blijft eigenaar van het DS maar een commissie bestaande uit enkele deputaten van het GDD en enkele leden van de CDC stemt het beleid af en overlegt over voortgang en uitvoering.

Resultaat:

- Het DS verzorgt regelmatig regionale toerustingstrainingen, ontwikkelt brochures over actuele diaconale onderwerpen, organiseert diakendagen, verstrekt informatie via de website en adviseert diakenen via de laagdrempelige helpdesk. Een bezoek aan www.diaconaalsteunpunt.nl geeft een indruk van wat er gebeurt en ontwikkeld is.
- De drukbezochte website www.diaconaalsteunpunt.nl is onontbeerlijk voor contacten met en informatie voor diakenen. Deze website is in de loop van 2013 gemigreerd naar een moderne technische omgeving en is geheel vernieuwd. Zo is bv. de zoekfunctie sterk verbeterd en is de website goed bruikbaar op tablet en smartphone.
- Naast de al bestaande vormen van toerusting van diakenen is in samenwerking met een partner een pilot e-learning gestart. De resultaten zijn echter teleurstellend. Het DS overweegt of een ander e-learning concept wel realistisch is.
- De diakendag 2013 stond geheel in het teken van de snel veranderende omgeving.
- Sinds 1 april 2012 maken ook de NGK diakenen gebruik van alle diensten van het DS.
- Factoren die de kwetsbaarheid van het eenmans-steunpunt kunnen verminderen:
 - ✓ Het DS beschikt over een aantal vrijwilligers en achtervang (bij vakantie en e.v. ziekte).
 - ✓ Het DS werkt steeds nauwer samen met het Diaconale Bureau (DB) van de CGK.
- Het GDD heeft Derk Jan Poel van het DS de gelegenheid geboden zich verder te bekwamen op het gebied van communicatie(strategie).

Beleid:

- Het GDD wil het werk van het DS voortzetten en de toegankelijkheid en kwaliteit ervan verder verbeteren.
- Het GDD wil de bezetting van het DS in 2014 (tijdelijk) uitbreiden van 1 fte naar 1,25 fte, zolang dat budgettair mogelijk is. Dit is mede mogelijk omdat de NGK naar evenredigheid bijdraagt in de kosten van het DS.
- Samen met de Diaconale Deputaten van de CGK (CGK-DD) en de CDC-NGK wil het GDD een pool van ervaringsdeskundigen opzetten voor de ondersteuning van plaatselijke diaconieën bij het opzetten van bijvoorbeeld lokale diaconale platforms of deelname aan Wmo platforms.

N.B. Het complete beleidsplan GDD 2012-2014 is te vinden op de website : www.diaconaalsteunpunt.nl/GDD

2.1.2 Diaconale overlegstructuren

De Classicale Diaconale Commissies

Ten behoeve van bovenlokale beleidsvorming is gedurende enige jaren in nauw overleg met de diakenen getracht een ondersteunende en activerende diaconale overlegstructuur op te zetten in de vorm van Classicale Diaconale Commissies. De GS Harderwijk 2011 heeft ermee ingestemd dat het GDD/DS het classicaal overleg wil blijven stimuleren.

Resultaat:

Waar deze structuur functioneert zijn de ervaringen positief. Geconstateerd wordt dat in sommige classes informele vormen van overleg functioneren. Het DS ondersteunt dit en is altijd bereid een bijdrage te leveren aan classicaal overleg. In de periode 2011-2013 heeft het DS 10 keer een bijdrage geleverd op een classicale bijeenkomst.

Het is niet bekend of classicaal overleg in de afgelopen periode is toegenomen. Wel valt een tendens te bespeuren dat de diaconieën zich steeds meer lokaal oriënteren en participeren in interkerkelijk diaconaal overleg.

Beleid:

Het GDD heeft zich voorgenomen dat het DS bovenlokaal overleg blijvend stimuleert waar dat meerwaarde heeft en als daar behoefte aan is. Dat kan in de vorm van een Classicale Diaconale Commissie maar andere vormen van overleg zoals lokaal interkerkelijk overleg, zijn ook mogelijk en aan te bevelen.

Het Comité voor de Centrale Diaconale Conferentie (C-CDC)

Na ontvlechting van de taakvelden is het C-CDC na een bestaan van bijna 125 jaar met ingang van 26 november 2012 opgeheven. Het GDD had jaarlijks overleg met het C-CDC. Onder auspiciën van het C-CDC organiseerde het DS de jaarlijkse landelijke diaconale conferentie. Door de aanwezige specifieke deskundigheid fungeerde het C-CDC ook als klankbordgroep van het DS. Deze twee taken zijn nu onder verantwoordelijkheid van het GDD/DS gekomen.

Beleid:

Het GDD/DS wil de mogelijkheden onderzoeken om contacten met de diakenen op een andere wijze te onderhouden en te versterken.

De Diaconale Deputaten van de CGK (DD-CGK), het Diaconale Bureau van de CGK (DB) en de Centrale Diaconale Commissie namens de NGK (CDC-NGK)

Sinds de NGK mede gebruik maakt van het DS is bij het overleg van het GDD met de DD-CGK ook de CDC-NGK aanwezig. Dit gezamenlijk overleg is uitgebreid en geïntensiveerd. Deze samenwerking is in een stroomversnelling gekomen. De visies op het diaconaat die in de verschillende deputaatschappen zijn ontwikkeld, vullen elkaar aan, versterken elkaar en worden door de partijen gedeeld. Vanuit die gemeenschappelijke basis en intenties is besloten verder intensief samen te werken.

Resultaat:

- In het voorjaar van 2013 is vanuit GDD, DD-CGK en CDC-NGK het Platform Diaconale Samenwerking (PDS) opgericht. Dat betekent dat regelmatig overleg wordt gevoerd. De ontwikkeling van brochures en informatieverstrekking aan diakenen zal op elkaar worden afgestemd en zo mogelijk gezamenlijk plaatsvinden, evenals de toerusting van diakenen. Het PDS zal tevens fungeren als denktank voor het diaconaat. Het DS en DB gaan nog hechter samenwerken. De aansturing van DS en DB gebeurt vanuit de respectievelijke kerken c.q. deputaatschappen.
- Vertegenwoordiging in een diaconale organisatie, stuurgroep of instelling vindt zo veel mogelijk namens GDD, CDC-NGK en DD-CGK plaats. Zo is het GDD namens het PDS vertegenwoordigd in de stuurgroep van de landelijke projectalliantie SchuldHulpMaatje (SHM).
- De goede-doelen-lijsten van DS en DB zijn op elkaar afgestemd en er zijn criteria gedefinieerd voor de beoordeling van aanvragen op financiële steun.
- Samen met het DB is de brochure 'Als het om de centen gaat' ontwikkeld. Deze praktische brochure gaat in op steunverlening bij financiële problemen.

- Er zijn door DS en DB samen diverse thema-avonden voor diakenen en diaconaal betrokkenen georganiseerd.
- De NGK diakenen maken ruim gebruik van de ondersteuning van het DS.
- GGD en CDC-NGK werken met DD-CGK samen aan een onderzoek over diaconaat (zie hfdst. 2.5).

Beleid:

- Het PDS gaat prioriteit geven aan de ontwikkeling van visie en beleid op de diaconaal-missionaire gemeente, de ontwikkeling van beleid voor het jeugddiaconaat en de ontwikkeling van visie en beleid op rentmeesterschap/De faire Naaste.
- Het PDS gaat deskundigenpools opzetten ter ondersteuning van diaconieën en DS/DB (zie ook 2.1.1).

Incidenteel overleg

Met het oog op afstemming en/of de ontwikkeling van (gezamenlijke) producten overlegt het DS regelmatig, al naar gelang het onderwerp, met diverse diaconale organisaties zowel binnen als buiten de GKv.

Resultaat:

- Met Steunpunt Liturgie is een project gestart om de plek van diaconaat in de eredienst te versterken.
- Met het CGMV en het DB is een aantal regio-avonden georganiseerd over 'werken aan werk'. Doel: diakenen bewustmaken van dit thema en ze praktische tools bieden ter ondersteuning.
- Met DD-CGK en DVN wordt geparticipeerd in de werkgroep 'De faire Naaste' om het thema duurzaamheid en gerechtigheid in de kerken te versterken.
- Het DS heeft samen met andere werkgroepleden het Michazondag pakket samengesteld.
- Het DS heeft een bijdrage geleverd aan het nieuwe handboek voor diakenen (verschijnt nov. 2013).
- Er is 4x per jaar overleg met de diaconale consultants uit een breed interkerkelijk spectrum.
- Samen met vereniging De Wegwijzer is een aantal bijeenkomsten belegd over psychische problemen.
- Ook dit jaar hebben de kerken via het DS meegedaan aan het Armoedeonderzoek 2013.
- Met DeDriehoek/KerkMaatschappelijkWerk is inhoudelijk meegewerkt aan een themadag over alleenstaande ouders.

2.2 Diaconaat en de Theologische Universiteit Kampen (TUK)

Voor de ontwikkeling van het gemeente-zijn neemt het diaconaat een belangrijke plaats in. Predikanten, die een spilfunctie vervullen in de gemeenteontwikkeling, geven echter nog al eens aan zich voor het diaconaat niet competent te voelen. Maar ook diakenen signaleren dat predikanten vaak weinig besef hebben van diaconale vraagstukken en de inhoudelijke aspecten daarvan. Het GDD heeft de opdracht gekregen om met de TUK in gesprek te blijven over de noodzaak om in het studieprogramma meer integrale aandacht te geven aan het diaconaat.

Resultaat:

- Overleg met dr. P.v.d. Kamp heeft erin geresulteerd dat in 2012 de PEP cursus 'Trainen voor een diaconale gemeente' ontwikkeld is. De module is het afgelopen

seizoen aangeboden maar niet doorgegaan omdat er te weinig aanmeldingen waren. Dit seizoen wordt de module opnieuw aangeboden.

- In 2013 heeft de TUK contact met het GDD opgenomen om te overleggen over de inhoud van het nieuwe curriculum voor het predikantsmaster. Over het overleg en de uitkomst ervan kan nog niet worden gerapporteerd.

Beleid:

Het GDD heeft de intentie actief samen te werken met de TUK voor de ontwikkeling van diaconale modules over diaconaat en diaconale gemeente in het TUK studieprogramma.

2.3 Diaconaat en Centrum g/Praktijkcentrum

Het GDD en Deputaten OOG hebben de opdracht gekregen om de samenwerking op het gebied van het diaconaat voort te zetten en te intensiveren. Op bureauniveau (Centrum g en DS) was regelmatig overleg en samenwerking in het veld van gemeente-diaconaat. Tegelijkertijd heeft de GS Harderwijk besloten dat Centrum g en de TUK, samen met de GH Zwolle, een Praktijkcentrum (PC) inrichten op het gebied van praktische theologie, praktijkgericht onderzoek, kennisverwerving en dienstverlening. Het Centrum g zal opgaan in het PC. Het DS werd opgedragen uitvoering te geven aan het commitment verder te werken aan programmatische samenwerking met het Praktijkcentrum.

Resultaat:

- Het GDD heeft, hoewel formeel geen partij bij de inrichting van het PC, op eigen verzoek in de aanloopfase (tot 1 september 2013) geparticipeerd in de stuur- en projectgroep van het PC. Dit omdat de stuurgroep moet zorgdragen voor de sturing op en realisering van de programmatische fase en borg moet staan voor een goede organisatorische integratie volgens het businessplan.
- De programmatische samenwerking heeft geresulteerd in de cursus 'de barmhartige kerk' die diakenen wil helpen om diaconaat in de eigen omgeving (verder) vorm te geven. De pilot is afgerond en de cursus zal in het najaar 2013 verder worden uitgerold. Het DB doet hieraan mee.
- Centrum g is door het DS actief betrokken bij de organisatie en invulling van de diakendag in 2012 over diaconaat met jongeren. Ook de NGJ (de jongerenorganisatie van de NGK) heeft daarbij een actieve rol gespeeld.
- Het DS was betrokken bij het behoefteonderzoek van het PC.

Beleid:

Het GDD/DS wil doorgaan met de programmatische samenwerking met het PC.

2.4 Contacten met aan de kerken gerelateerde landelijke diaconale organisaties (GDO's)

Als regel voert het GDD eenmaal per jaar beleidsgesprekken met een achttal GDO's, te weten Accolade Zorggroep, De Driehoek/KerkMaatschappelijkWerk (KMW), Eleos, dit Koningskind, Luisterpost/Bralectah, SGJ, Sprank en De Wegwijzer. Deze GDO's (of voorlopers ervan) zijn alle in het verleden opgericht binnen de GKv. Indien een GDO om diaconale financiële ondersteuning vraagt, beoordeelt het GDD die aanvraag namens alle diaconieën. Hierbij worden criteria gehanteerd die door de GS Amersfoort 2005 zijn vastgesteld en uitgewerkt in de GDD nota 'Steun in de nabije Toekomst' (www.diaconaalsteunpunt.nl/GDD). Hierbij moet worden opgemerkt dat het meer dan voorheen voorkomt dat diaconieën (al dan niet noodgedwongen) andere prioriteiten stellen bij het vaststellen van hun begroting. Daarmee komt de solidariteit voor het betalen van een quotum steeds meer onder druk. Dit treft met name de financiële ondersteuning van het KerkMaatschappelijkWerk van De Driehoek. KMW is bedoeld voor kerkenraden/diaconieën (ambtelijke zorg rondom zorgvragers en

toerusting) en biedt gemeenteleden uit de GKv basale zorg (eerste opvang, verwijzing, ondersteuning na verwijzing, ondersteuning van mantelzorg, netwerken). Het in opdracht van het GDD in 2011 uitgevoerde onafhankelijke onderzoek gaf weliswaar aan dat in de GKv behoefte is aan KMW, er draagvlak voor is en de kwaliteit ruim voldoende wordt beoordeeld, toch werd er nog te weinig gebruik van gemaakt. Mee daarom worden de resultaten en ontwikkelingen bij KMW, dat onder de paraplu van Lelie zorggroep valt, nauwlettend gevolgd. Ook wordt gestuurd op betere zichtbaarheid in de kerken. Tijdens het frequent gevoerde overleg wordt o.a. gesproken over de levensvatbaarheid van KMW, het businessmodel en de daarmee samenhangende toekomstige financiering.

De gevolgen van de invoering van de Wmo, de voorgenomen overheveling van de jeugdzorg naar de burgerlijke gemeenten, maar ook de groeiende tendens dat GKv leden niet meer vanzelfsprekend voor christelijke zorg kiezen, dragen ertoe bij dat het voortbestaan van relatief kleine landelijk opererende christelijke zorgorganisaties bedreigd wordt. Al jaren stimuleert het GDD de onderlinge samenwerking. De huidige ontwikkelingen hebben tot gevolg dat onderlinge samenwerking (eventueel fusie) en lokale samenwerking met de kerken en de burgerlijke gemeenten noodzaak is geworden.

Resultaat: Om christelijke zorgorganisaties, waaronder GDO's, met kerken en wethouders in contact te brengen, heeft het GDD in april 2012 een mini-symposium georganiseerd. Dit met het oog op kennismaking, bevorderen van samenwerking, uitwisselen van ideeën en bewustwording bij kerken over o.a. de gevolgen van de huidige ontwikkelingen voor mantelzorg en vrijwilligerswerk.

Beleid:

- Diaconieën dienen solidair te zijn met betrekking tot de GDO's en het GDD spreekt hen daarop zo nodig aan.
- Bij elk verzoek om diaconale gelden is het advies aan de diaconieën nadrukkelijk gegrond op inhoudelijke legitimatie, financiële transparantie (o.a. door beoordeling van beleidsplannen en begrotingen, beoordeling van bestedingen en financiële verslagen) en geleverde kwaliteit. Ook wordt een afweging gemaakt tussen de door de kerken te dragen lasten en het aantal geholpen cliënten. In toenemende mate wordt getoetst op beschikbaarheid van alternatieven, in hoeverre samen wordt gewerkt met andere zorgorganisaties en de verhouding besteed bedrag en resultaat.
- Gelet op de geschetste maatschappelijke en kerkelijke ontwikkelingen, alsmede de opgebouwde ervaringen met het vigerende quotumbeleid zal het GDD in 2014 voorstellen doen voor een herzien quotumbeleid en dit afstemmen met quota-afhankelijke diaconale instellingen.

2.5 Positie diakenen in de vast te stellen nieuwe KO

Het GDD heeft kennisgenomen van de vast te stellen tekst van de nieuwe Kerkorde en constateert dat de betrokkenheid van de diakenen t.o.v. de vigerende KO op enkele bestuurlijke punten is afgenomen. Het gevolg is dat de diakenen in meerdere vergaderingen minder dan nu (in)direct vertegenwoordigd zijn. Ook lijken de diakenen in besluitvorming op plaatselijk niveau steeds meer buiten spel te raken, zelfs als het om hun eigen plek en werk gaat (talstelling, non-actiefstelling, verantwoordelijkheid voor het (gezamenlijke) ambtswerk en materieel beleid van de gemeente).

Volgens het GDD is niet aangetoond dat de voorgestelde nieuwe positie van de diakenen een verbetering oplevert voor het kerkelijk samenleven.

Tenslotte, de diaconie nog meer op afstand plaatsen van de kerkenraad heeft tot gevolg dat de GKv op dit punt verder uit de pas gaat lopen met NGK en de CGK.

Resultaat:

Het GDD heeft een aantal tekstwijzigingen voorgesteld aan de Deputaten HKO.

2.6 Visievorming

Het GDD heeft als opdracht om als denktank te functioneren voor de ontwikkeling van toekomstig beleid op het gebied van het diaconaat en de diaconale gemeente.

In de afgelopen periode heeft het GDD zich diepgaand beziggehouden met de huidige sociaaleconomische werkelijkheid, de verwachte maatschappelijke ontwikkelingen, de waar te nemen tendensen in onze kerken en wat deze context betekent, of zal gaan betekenen voor de positie van het (gemeente)diaconaat.

Geconstateerd is dat de problematiek voor de diakenen zich niet alleen opstapelen maar dat ook een aantal zaken taak-overschrijdend geworden zijn voor diakenen of zelfs kerkgrensoverschrijdend. Dit roept de vraag bij het GDD op of de diaconieën nog wel in staat zijn deze toename in problematiek aan te pakken. Kunnen individuele diaconieën nog wel partij zijn in brede netwerkverbanden van Wmo zorg, schuldhulpverlening, armenzorg, nood in de samenleving enz. Anders gezegd: in hoeverre is de diaconie het juiste middel om diaconaal te zijn? En wat betekent dit voor het DS en de samenwerking met CGK en NGK?

Resultaat:

- De GDD notitie 'Diaconaat 2020', te vinden op www.diaconaalsteunpunt.nl/GDD, gaat uitvoerig in op de ontwikkelingen in de samenleving en de kerken, alsmede op mogelijke beleidsopties en -keuzes voor het diaconaat ten gevolge van die ontwikkelingen. 'Diaconaat 2020' sluit aan op het visiedocument over het diakenambt van de DD-CGK. In het PDS zijn beide documenten basis voor voortgaande visie- en beleidsvorming inzake diaconaat.
- In samenwerking met CGK en NGK heeft het GDD in juli 2013 het Centrum voor Samenlevingsvraagstukken van de GH Zwolle (CvSv) opdracht gegeven onderzoek te doen naar de wijze waarop tot heden intern en extern diaconaat en de diaconale gemeente gestalte heeft gekregen en welke (koers)wijzigingen noodzakelijk zijn om te komen tot een bloeiende diaconale praktijk in de plaatselijke kerken gegeven de verwachte sociaal-maatschappelijke veranderingen in de toekomst. Onder bloeiend diaconaat is te verstaan: diaconaat (gemeente) waar diakenen en gemeenteleden de wil, de intentie, de vaardigheden, middelen en mogelijkheden in praktijk brengen om dienstbaar te zijn aan/voor hun naaste (dichtbij en veraf). Dit onderzoek is 1 september 2013 gestart. De resultaten van het onderzoek worden begin 2014 verwacht.

Beleid:

- Het GDD wil het lange termijn beleid (Diaconaat 2020) vertalen in beleidsplannen voor een periode van drie jaar, zoals het GDD beleid 2012-2014.
- In afstemming met DD-CGK en CDC-NGK wil het GDD de resultaten van het genoemde onderzoek integreren in het beleidsplan 2014-2017.

Het merendeel van de taken van het GDD hoort bij de kernopdracht en is structureel. Daarom komt het voorstel nieuwe opdracht (Bijlage 2) in grote lijnen overeen met de vorige opdracht.

Voorstel aanpassingen besluiten GS 2011

- Besluit 1 is niet gewijzigd.
- Besluit 2.2a bevat een kleine wijziging: 'gereformeerde' is gewijzigd in 'Bijbelse'.
- Besluit 3 is niet gewijzigd maar wordt Besluit 4.
- Besluit 4 is gewijzigd. De wijze van samenwerking met CGK en NGK d.m.v. het Platform Diaconale Samenwerking wordt verwoord in Besluit 5.
- Besluit 5 wordt Besluit 6 en bevat een kleine aanpassing: 'deputaten OOG, Theologische Universiteit' is veranderd in 'Praktijkcentrum'.
- Besluit 6 is geëffectueerd en daardoor vervallen.
- Besluit 7 is niet gewijzigd.
- Besluit 8 wordt geëffectueerd en hoeft niet opnieuw besloten te worden: is vervallen.
- Besluit 9 is vervallen.
- Besluit 10 is vervallen omdat OOG/centrum g opgegaan is in het Praktijkcentrum. De samenwerking met het Praktijkcentrum wordt nu verwoord in het nieuwe Besluit 6.
- Besluit 11 is vervallen.
- Besluit 12 wordt Besluit 10 en geeft aan dat deputaten zich tot taak hebben gesteld om andere geldstromen te genereren.
- Besluit 13 wordt Besluit 11. De jaartallen en bedragen zijn aangepast.

Nieuwe besluiten

- Besluit 3 is toegevoegd vanwege het belang van het DS.
- Vanwege het voornemen om het quotumbeleid te herzien is Besluit 8 toegevoegd.
- Besluit 9 is toegevoegd omdat de instructie (Bijlage 4.4) het mandaat voor inrichting van het DS bevat alsmede de criteria waaraan GDO's, maar ook christelijke zorgorganisaties moeten voldoen om in aanmerking te komen voor financiële ondersteuning en de uitwerking ervan ('Steun in de nabije Toekomst').

4 Budget

Voor de werkzaamheden van de deputaten verzoekt het GDD om voor 2015 een bedrag beschikbaar te stellen van € 4.700,-, voor 2016 een bedrag van € 4.600,- en voor 2017 een bedrag van € 4.500,-.

Voor de werkzaamheden van het DS (1 fte) verzoekt het GDD om voor 2015 een bedrag beschikbaar te stellen van € 103.000,-, voor 2016 een bedrag van € 101.000,- en voor 2017 een bedrag van € 99.000,-.

Het deputaatschap F&B heeft meegedeeld na bespreking en nadere toelichting van het GDD een positief advies ter goedkeuring uit te brengen aan de GS 2014 t.a.v. de voorgestelde bedragen.

1 Odracht van de Generale Synode Harderwijk 2011 aan het GDD**Besluit 1:**

deputaten decharge te verlenen.

Besluit 2:

opnieuw deputaten generale diaconale zaken te benoemen en hen de volgende instructie te geven:

1. a. plaatselijke kerken (diaconieën) informeren en adviseren in hun diaconale arbeid, gericht op het zijn van 'diaconale gemeente', zowel intern als in de samenleving;
- b. ondersteunen en stimuleren van diaconale beleidsvorming;
- c. in overleg met de deputaatschappen die verantwoordelijk zijn voor hulpverlening aan de buitenlandse kerken en christenen, de diaconieën wegen wijzen voor het betrekken van de plaatselijke gemeente, al dan niet geclusterd, bij die hulpverlening;
- d. bevorderen van de deskundigheid van (individuele) diakenen, met name door het toegankelijk maken van informatie over zaken die in de diaconale praktijk regelmatig terugkomen, en door (het organiseren van) toerustingsactiviteiten;
2. a. stimuleren van een goede relatie tussen de diakenen en de zorginstellingen op gereformeerde grondslag, zodat de diakenen voldoende informatie krijgen over wat deze instellingen kunnen doen en deze steunen door gebed en financiële steun vanuit de gereformeerde kerken;
- b. bevorderen dat de onder 2a. bedoelde instellingen, door samenwerking of anderszins, een onderling afgestemd en behoeftedekkend zorgaanbod realiseren;
- c. plaatselijke kerken die overwegen financiële steun te verlenen aan een bepaalde, op bovenprovinciaal niveau werkzame instelling, desgevraagd dienen met informatie over de betrokken instelling en met advies;
- d. steunverzoeken van hulpverlenende instellingen die zich tot de kerken wenden, beoordelen en (bij gunstige beoordeling) een voor de kerken (diaconieën) bestemde aanbeveling afgeven;
- e. op verzoek van een onder 2a bedoelde instelling, die beoogt om binnen de gereformeerde kerken een bestuurlijke medeverantwoordelijkheid te verankeren, een bestuurder van die instelling voor te dragen of te benoemen, die niet lid is van het generaal diaconaal deputaatschap (GDD);
3. indien nodig initiatieven nemen om overheden te informeren over de zienswijze van de kerken inzake een aangelegenheid van diaconaal belang, in goed overleg met de deputaten voor de relatie tussen kerk en overheid;
4. goede studie te maken van onderwerpen die van belang zijn voor een bijbelse en actuele visie op de taak en werkwijze van diakenen, diaconieën en het diaconaat van de gemeente;
5. in samenspraak met aanpalende deputaatschappen te bezien, welke vormen van samenwerking en onderlinge afstemming van werkzaamheden mogelijk zijn, teneinde de door de kerken beschikbaar gestelde personele en materiële middelen zo doelmatig mogelijk te besteden.

Besluit 3:

in te stemmen met de continuering van het stimulerend beleid inzake bovenlokaal overleg tussen diakenen b.v. in de vorm van een Classicale Diaconale Commissie, indien dat meerwaarde heeft en er behoefte aan is.

Besluit 4:

aan deputaten op te dragen het geregeld contact met deputaten diaconale zaken van de Christelijke Gereformeerde Kerken voort te zetten met onder meer aandacht voor mogelijkheden van samenwerking tussen beide bureaus in concrete diaconale projecten, maar ook contacten te onderhouden met daarvoor in aanmerking komende diaconale bureaus c.q. deputaatschappen uit andere kerkgenootschappen. Dit mede om optimalisering van het werk van het Diaconaal Steunpunt te bevorderen.

Besluit 5:

deputaten ruimte te geven om zo nodig studie te doen en onderzoek te verrichten naar diaconale zaken en hierbij zoveel mogelijk samenwerking en afstemming te zoeken met deputaten OOG, de Theologische Universiteit en derde partijen.

Grond:

gezien de maatschappelijke ontwikkelingen (terugtrekkende overheid) zal de druk op het diaconaat van de gemeente toenemen. Ook worden diaconaat, missionaat en pastoraat steeds meer gezien als samenhangende kerkelijke werkvelden. Des te noodzakelijker is het dat de diakenen vanuit een helder beeld en een doordacht beleid en op grond van goed onderzoek hierin verantwoorde keuzes maken.

Besluit 6:

deputaten opdracht te geven verdere gesprekken te voeren met de Centrale Diaconale Commissie van de NGK om te komen tot een gezamenlijk Diaconaal Steunpunt.

Grond:

er lijken goede mogelijkheden voor een structurele vorm van samenwerking.

Besluit 7:

deputaten op te dragen om met de TUK in gesprek te blijven over de noodzaak om in het studieprogramma meer integrale aandacht te geven aan het diaconaat.

Grond:

voor de ontwikkeling van het gemeente zijn speelt diaconaat een belangrijke rol. Willen (aanstaande) predikanten zich bewust worden van deze essentie dan is eerst theologische bezinning op dit onderwerp nodig. Bovendien krijgt het Diaconaal Steunpunt soms vragen van predikanten met de wens om meer inhoudelijke toerusting t.a.v. het diaconaat. Verder blijkt uit opmerkingen van diakenen dat predikanten vaak weinig besef hebben van diaconale vraagstukken en de inhoudelijke aspecten daarvan.

Besluit 8:

deputaten toe te staan de notitie 'Het ambt van diaken' te gebruiken als instrument om in een aantal basislijnen het bijbelse profiel van diakenen te verscherpen en zo de diaconale praktijk te stimuleren.

Grond:

deputaten GDD willen deze notitie als uitgangspunt gebruiken voor verdere beleidsontwikkeling en visievorming, zodat diakenen, diaconieën en gemeenten groeien in bewust en gericht diaconaal handelen, in de dienst van Christus.

Besluit 9:

deputaten GDD te ontslaan van hun inspanningsverplichting tot integratie met deputaten OOG.

Gronden:

1. deputaten GDD hebben uitvoering gegeven aan de opdracht van de GS Zwolle-Zuid 2008 en beargumenteerd aangegeven waarom integratie met het deputaatschap OOG niet wenselijk is;
2. het Diaconaal Steunpunt heeft, zowel wat kwaliteit als wat draagvlak betreft, een goede positie onder de diakenen en in de kerken;
3. deputaten OOG hebben aangegeven wel voordelen te zien in integratie met het GDD, maar vinden om goede praktische redenen integratie met deputaten GDD en fusie van het Centrum Dienstverlening met het Diaconaal Steunpunt niet gewenst. Daarom is een goede en steeds intensievere samenwerking tussen het Centrum en het Steunpunt op dit moment een effectievere manier van samenwerken dan integratie van beide deputaatschappen en fusie van beide bureaus;

Besluit 10:

het GDD en deputaten OOG op te dragen om de samenwerking op het gebied van het diaconaat in de kerken voort te zetten en te intensiveren en doublures te voorkomen.

Grond:

in een snel veranderende wereld verandert ook voortdurend de rol van de kerk, haar ambtsdragers en de gemeente. Zowel op het terrein van het pastoraat als in het diaconaat komt de eigen taak van de gemeente steeds meer in beeld. Dit heeft ook gevolgen voor de verhouding tussen ambt en gemeente. Voor wat betreft de vormgeving van het diaconaat in de brede zin van het woord is het daarom van groot belang dat het Centrum Dienstverlening en het Diaconaal Steunpunt ieder vanuit hun eigen kennis en expertise steeds nauwer met elkaar gaan samenwerken, zoals dit ook al reeds gebeurt, o.a. in de vorm van een gezamenlijk jaarplan 2011 m.b.t. de diaconale gemeente. Terecht stelt het GDD: 'Er is een gedeeld belang met betrekking tot de ontwikkeling van de diaconale gemeente en de toerusting van ambtsdragers'.

Besluit 11:

niet te voldoen aan de verzoeken uit de kerken om deputaten GDD de opdracht te geven om initiatieven tot oprichting van kleinschalige woonvoorzieningen op gereformeerde grondslag voor mensen die niet meer zelfstandig kunnen wonen, te stimuleren en zo nodig te coördineren.

Grond:

de gevraagde opdracht valt buiten de competenties en bevoegdheden van deputaten GDD, omdat er voor hen geen actieve rol in het uitwerken van modellen van ouderenzorg is weggelegd. Wanneer het nodig is om nieuwe initiatieven te doordenken en uit te voeren, past het binnen de instructie van deputaten GDD om hierin desgevraagd mee te denken en met de initiatiefnemers kerken en diakenen attent te maken op de mogelijkheden die zich op dit gebied aandienen.

Besluit 12:

deputaten op te dragen om samen met deputaten F&B te onderzoeken hoe er tot een aanvaardbare wijze van tarifiering kan worden gekomen die

- recht doet aan het financiële beleid zoals dat is vastgesteld door de generale synode;
- zoveel mogelijk aansluit bij de wijze van tarifiering van andere deputaatschappen;
- recht doet aan de dienstverlening van GDD;

en deze tarifiering uiterlijk per 1 januari 2013 in rekening te brengen aan kerken en derden.

Besluit 13:

- a. deputaten voor hun werkzaamheden gedurende periode 2012-2014 een budget van € 15.000,- toe te kennen;
- b. het Diaconaal Steunpunt gedurende de periode 2012-2014 een budget van € 305.200,- toe te kennen.

NADERE REGELS VOOR DE WIJZE VAN UITVOERING VAN TAKEN

1. Deputaten maken voor de uitvoering van hun taken gebruik van een beroepskracht (diaconaal consulent). Daarbij gelden de volgende bepalingen:
 - a. de consulent wordt namens de gezamenlijke rechtspersoonlijkheid bezittende kerken aangesteld door het GDD, dat daartoe door de generale synode wordt gemachtigd. Het GDD oefent zowel formeel als materieel namens de generale synode de taken en bevoegdheden van de werkgever uit. De consulent geeft personele invulling aan een Diaconaal Steunpunt;
 - b. zijn aanstelling geschiedt op basis van een nauwkeurige omschrijving door het GDD van de taken en werkzaamheden van de consulent. De verspreiding in de tijd van de te verrichten activiteiten en de prioriteiten worden vastgelegd in een jaarlijks op te stellen programma. Aan de hand daarvan worden de taakstelling en de wijze van functioneren van de consulent en het Diaconaal Steunpunt regelmatig geëvalueerd;
 - c. voor de financiering van de beroepskracht (salaris e.d., bureau- en reiskosten en kostenvoorlichtingsmateriaal en hulpmiddelen) wordt het GDD een budget toegekend, dat separaat wordt vermeld. Voor de besteding en verantwoording daarvan gelden de regels neergelegd in het desbetreffende generaal-synodale kader.
2. Het GDD onderhoudt contacten met andere generale deputaatschappen waar dit wenselijk is om op het uitvoeringsvlak de taken van de onderscheiden deputaten goed met elkaar te laten sporen en overlap te voorkomen.
3. Het GDD draagt, voor zover het van hem afhangt, ertoe bij dat in het overleg met betrokken andere deputaatschappen en instanties wordt voorzien in een passend kader voor afstemming van de toerustingsactiviteiten die van de verschillende zijden worden aangeboden aan kerkelijke ambtsdragers.
4. Het GDD en de consulent onderhouden contacten met de Theologische Universiteit en eventueel andere instellingen ten behoeve van de visievorming op en ontwikkeling van het diaconaat.
5. Het GDD en de consulent onderhouden contacten met de taakverwante organen van de Christelijke Gereformeerde Kerken om door het delen van inzichten en ervaringen respectievelijk het verlenen van onderlinge bijstand elkaar te verrijken en het risico van discontinuïteit in de dienstverlening aan de diakenen te verminderen.
6. In de taakomschrijving van de diaconale consulent wordt opgenomen dat de consulent contacten legt en onderhoudt met deskundigen die door hem kunnen worden geraadpleegd indien voor het beantwoorden van vragen van diakenen een bijzondere expertise is vereist.
7. Bij de uitvoering van de in besluit 2 onder c. en d. genoemde taken hanteren deputaten de volgende criteria:
 - a. de hulpverlening door de instelling moet op gereformeerde grondslag geschieden en moet dienstbaar zijn aan de beoefening van de christelijke barmhartigheid;
 - b. het doel en de wijze van de hulpverlening dienen overeen te komen met wat Gods woord ons over de dienst der barmhartigheid leert;
 - c. het beleid van de instellingen dient controleerbaar op de hulpverlening gericht, economisch verantwoord en op een optimale samenwerking met andere instellingen gericht te zijn;
 - d. de financiële ondersteuning vanuit de diaconie moet gericht zijn op een leniging van nood en zomogelijk strekken tot opbouw van de gemeente.
 - e. het verzoek van instellingen om een quotum kan plaatsvinden op een drietal gronden:
 - i. ter financiering van een bepaald project, door middel van het indienen van concrete projectvoorstellen met een vastgestelde einddatum;

- ii. bij de opstart van een nieuwe zorginstelling, voor een bepaalde periode;
- iii. ter financiering van activiteiten die niet kostendekkend zijn, wanneer deze direct en aantoonbaar het gevolg zijn van identiteitsgebonden keuzes zoals:
 - noodzakelijk te maken meerkosten (dit in vergelijking met seculiere instellingen, zoals extra reiskosten, huisvestingskosten, extra kosten samenhangend met beperkte schaalgrootte enz.)
 ofwel:
 - het missen van inkomsten/opbrengsten (eventueel in vergelijking met seculiere instellingen, zoals bijvoorbeeld ontbrekende overheidssubsidies)

In de notitie 'Steun in de nabije Toekomst + Bijlage A' is dit verder uitgewerkt en daaraan zijn kwaliteitseisen, beslisregels en een stappenplan voor nieuwe aanvragers toegevoegd. De beoordeling of aan deze criteria wordt voldaan, vereist overlegging door de betrokken instelling van jaarstukken, begroting, beleidsplan, meerjarenbegroting, zo nodig een eigen beoordeling van de realisatie van het beleid alsmede een verslag van wat de instelling heeft gedaan met eventuele voorafgaande vragen of adviezen van de kant van het GGD. Een aan de kerken gerichte aanbeveling tot het verlenen van financiële steun wordt door het GDD bondig gemotiveerd in een duidelijke relatie tot de hiervoor genoemde criteria.

2 Voorstel nieuwe opdracht

Materiaal:

Rapport deputaten voor generale diaconale zaken (GDD).

Besluit 1:

deputaten decharge te verlenen.

Besluit 2:

opnieuw deputaten generale zaken te benoemen en hen de volgende opdracht te geven:

1.
 - a. plaatselijke kerken/diaconieën informeren en adviseren in hun diaconale arbeid, gericht op het zijn van 'diaconale gemeente', zowel intern als in de samenleving;
 - b. ondersteunen en stimuleren van diaconale beleidsvorming;
 - c. in overleg met de deputaatschappen die verantwoordelijk zijn voor hulpverlening aan de buitenlandse kerken en christenen, de diaconieën wegen wijzen voor het betrekken van de plaatselijke gemeente, al dan niet geclusterd, bij die hulpverlening;
 - d. bevorderen van de deskundigheid van (individuele) diakenen, met name door het toegankelijk maken van informatie over zaken die in de diaconale praktijk regelmatig terugkomen, en door (het organiseren van) toerustingsactiviteiten;
2.
 - a. stimuleren van een goede relatie tussen de diakenen en de zorginstellingen op Bijbelse grondslag, zodat de diakenen voldoende informatie krijgen over wat deze instellingen kunnen doen en deze steunen door gebed en financiële steun vanuit de gereformeerde kerken;
 - b. bevorderen dat de onder 2a. bedoelde instellingen, door samenwerking of anderszins, een onderling afgestemd en behoeftedekkend zorgaanbod realiseren;
 - c. plaatselijke kerken die overwegen financiële steun te verlenen aan een bepaalde, op bovenprovinciaal niveau werkzame instelling, desgevraagd dienen met informatie over de betrokken instelling en met advies;
 - d. steunverzoeken van hulpverlenende instellingen die zich tot de kerken wenden, beoordelen en (bij gunstige beoordeling) een voor de kerken/diaconieën bestemde aanbeveling afgeven;
 - e. op verzoek van een onder 2a bedoelde instelling, die beoogt om binnen de

- gereformeerde kerken een bestuurlijke medeverantwoordelijkheid te verankeren, een bestuurder van die instelling voor dragen of benoemen, die niet lid is van het Generaal Diaconaal Deputaatschap (GDD);
3. indien nodig initiatieven nemen om overheden te informeren over de zienswijze van de kerken inzake een aangelegenheid van diaconaal belang, in goed overleg met de deputaten voor de relatie tussen kerk en overheid;
 4. goede studie maken van onderwerpen die van belang zijn voor een Bijbelse en actuele visie op de taak en werkwijze van diakenen, diaconieën en het diaconaat van de gemeente;
 5. in samenspraak met aanpalende deputaatschappen bezien, welke vormen van samenwerking en onderlinge afstemming van werkzaamheden mogelijk zijn, teneinde de door de kerken beschikbaar gestelde personele en materiële middelen zo doelmatig mogelijk te besteden.

Besluit 3:

in te stemmen met instandhouding van het Diaconaal Steunpunt.

Grond:

het DS heeft zich ontwikkeld tot een herkenbare en toegankelijke helpdesk voor diakenen uit de GKv en de NGK, een toerustingscentrum voor diaconieën en een kennis- en adviescentrum voor het diaconaat in de kerken.

Besluit 4:

in te stemmen met de continuering van het stimulerend beleid inzake bovenlokaal overleg tussen diakenen bv. in de vorm van een Classicale Diaconale Commissie, indien dat meerwaarde heeft en er behoefte aan is.

Besluit 5:

in te stemmen met de oprichting van het Platform Diaconale Samenwerking, dat voor de DD-CGK, de CDC-NGK en het GDD als denktank voor het diaconaat gaat functioneren.

Grond:

de visies op diaconaat vanuit deze kerken sluiten op elkaar aan en versterken elkaar. De diaconale problematiek is voor alle kerken dezelfde en in een aantal gevallen kerkgrensoverschrijdend.

Besluit 6:

deputaten de ruimte te geven om studie te doen en onderzoek te (laten) verrichten naar diaconale zaken en diaconale gemeente en hierbij zoveel mogelijk samenwerking en afstemming te zoeken met het Praktijkcentrum en andere partijen.

Grond:

gezien de maatschappelijke ontwikkelingen zal de druk op het diaconaat van de gemeente toenemen. Ook worden diaconaat, missionaat en pastoraat steeds meer gezien als samenhangende kerkelijke werkvelden. Des te noodzakelijker is het dat de diakenen vanuit een helder beeld en een doordacht beleid en op grond van goed onderzoek hierin verantwoorde keuzes maken.

Besluit 7:

deputaten op te dragen om met de Theologische Universiteit Kampen in gesprek te blijven over de noodzaak om in het studieprogramma meer integrale aandacht te geven aan het diaconaat.

Grond:

voor de ontwikkeling van het gemeente zijn speelt diaconaat een belangrijke rol. Willen (aanstaande) predikanten zich bewust worden van deze essentie dan is eerst theologische bezinning op dit onderwerp nodig. Bovendien krijgt het Diaconaal Steunpunt vragen van predikanten met de wens om meer inhoudelijke toerusting t.a.v. het diaconaat. Verder blijkt uit opmerkingen van diakenen dat predikanten vaak weinig besef hebben van diaconale

vraagstukken en de inhoudelijke aspecten daarvan.

Besluit 8:

in te stemmen met het voornemen om het quotumbeleid te herzien.

Grond:

de wijzigingen in de overheidsfinanciering van zorgorganisaties en belangenverenigingen, de overheveling van AWBZ onderdelen naar de Wmo, decentralisatie van jeugdzorg, maar ook ontwikkelingen in de samenleving en de kerken, alsmede de ervaringen met het vigerende quotumbeleid maken een herziening van het quotumbeleid noodzakelijk.

Besluit 9:

in te stemmen met de instructie (zie Bijlage 4) met regels voor de wijze van uitvoering van taken.

Besluit 10:

in te stemmen met het voornemen om bij de bepaling van de tarieven voor geleverde producten rekening te houden met prijzen die door gelieerde organisaties worden gehanteerd.

Grond:

deputaten hebben zich in hun meerjarenbegroting tot taak gesteld om andere geldstromen te genereren en willen concurrentie voorkomen.

Besluit 11:

- a. deputaten voor hun werkzaamheden gedurende de periode 2015- 2017 een budget van € 13.800,- toe te kennen;
- b. het Diaconaal Steunpunt gedurende de periode 2015- 2017 een budget van € 303.000,- toe te kennen.

3 Samenstelling deputaatschap

De door GS Harderwijk 2011 benoemde deputaten met uiterste jaar van aftreden:

primi :

M. Assink MBA, MSc, Soest	2020
W.J.G. Basoski, Wezep	2020
A. Bruijnis, Zwolle	2020
S.M.R. de Graaff-Hoekstra, Heerde	2014
L.G. van der Heide, Boerakker	2017
G.J. Koop, Wezep	2017
J. Los, Harfsen	2017
R.M. Meijer, Hasselt	2020
J. Serier, Groningen	2020

Secundi:

J.P. van Buuren RA, Zwolle
 P. Groen, Nieuweschoot
 N.H.C. Roorda- de Jong, Noordhorn

Wijzigingen gedurende de verslagperiode:

Om de aangewezen samenroeper ds. R.M. Meijer in te werken heeft ds. C. van Dusseldorp, in 2011 afgetreden als deputaat, gedurende het seizoen 2011/2012 als technisch voorzitter gefungeerd.

In november 2012 heeft deputaat L.G. van der Heide besloten zijn opdracht aan de GS terug te geven, omdat hij het werk vanwege persoonlijke omstandigheden niet naar behoren kon uitvoeren. De ontstane vacature is niet opgevuld.

4 Instructie: nadere regels voor de wijze van uitvoering van taken

Deputaten maken voor de uitvoering van hun taken gebruik van een beroepskracht (diaconaal consulent).

Daarbij gelden de volgende bepalingen:

1.
 - a. de consulent wordt namens de gezamenlijke rechtspersoonlijkheid bezittende kerken aangesteld door het GDD, dat daartoe door de generale synode wordt gemachtigd. Het GDD oefent zowel formeel als materieel namens de generale synode de taken en bevoegdheden van de werkgever uit. De consulent geeft personele invulling aan een Diaconaal Steunpunt;
 - b. zijn aanstelling geschiedt op basis van een nauwkeurige omschrijving door het GDD van de taken en werkzaamheden van de consulent. De verspreiding in de tijd van de te verrichten activiteiten en de prioriteiten worden vastgelegd in een jaarlijks op te stellen programma. Aan de hand daarvan worden de taakstelling en de wijze van functioneren van de consulent en het Diaconaal Steunpunt regelmatig geëvalueerd;
 - c. voor de financiering van de beroepskracht (salaris e.d., bureau- en reiskosten en kosten voorlichtingsmateriaal en hulpmiddelen) wordt het GDD een budget toegekend, dat separaat wordt vermeld. Voor de besteding en verantwoording daarvan gelden de regels neergelegd in het desbetreffende generaal-synodale kader.
2. Het GDD onderhoudt contacten met andere generale deputaatschappen waar dit wenselijk is om op het uitvoeringsvlak de taken van de onderscheiden deputaten goed met elkaar te laten sporen en overlap te voorkomen.
3. Het GDD draagt, voor zover het van hem afhangt, ertoe bij dat in het overleg met betrokken andere deputaatschappen en instanties wordt voorzien in een passend kader voor afstemming van de toerustingsactiviteiten die van de verschillende zijden worden aangeboden aan kerkelijke ambtsdragers.
4. Het GDD en de consulent onderhouden contacten met de Theologische Universiteit en eventueel andere instellingen ten behoeve van de visievorming op en ontwikkeling van het diaconaat.
5. Het GDD en het DS, waarbij de Nederlands Gereformeerde Kerk aangesloten is, onderhouden contacten met de taakverwante organen van de Christelijke Gereformeerde Kerken om door het delen van inzichten en ervaringen respectievelijk het verlenen van onderlinge bijstand elkaar te verrijken en het risico van discontinuïteit in de dienstverlening aan de diakenen te verminderen.
6. In de taakomschrijving van de diaconale consulent wordt opgenomen dat de consulent contacten legt en onderhoudt met deskundigen die door hem kunnen worden geraadpleegd indien voor het beantwoorden van vragen van diakenen een bijzondere expertise is vereist.
7. Bij de uitvoering van de in besluit 2 onder c. en d. genoemde taken hanteren deputaten de volgende criteria:
 - a. de hulpverlening door de instelling moet op Bijbelse grondslag geschieden en moet dienstbaar zijn aan de beoefening van de christelijke barmhartigheid;
 - b. het doel en de wijze van de hulpverlening dienen overeen te komen met wat

- Gods woord ons over de dienst der barmhartigheid leert;
- c. het beleid van de instellingen dient controleerbaar op de hulpverlening gericht, economisch verantwoord en op een optimale samenwerking met andere instellingen gericht te zijn;
 - d. de financiële ondersteuning vanuit de diaconie moet gericht zijn op een leniging van nood en zo mogelijk strekken tot opbouw van de gemeente.
 - e. het verzoek van instellingen om een quotum kan plaatsvinden op een tweetal gronden:
 - i. ter financiering van een bepaald project, door middel van het indienen van concrete projectvoorstellen met een vastgestelde einddatum;
 - ii. bij de opstart van een nieuwe zorginstelling, voor een bepaalde periode; ((voor lopende contacten met een paar GDO's geldt voor een beperkte periode nog een derde grond:
 - iii. ter financiering van activiteiten die niet kostendekkend zijn, wanneer deze direct en aantoonbaar het gevolg zijn van identiteitsgebonden keuzes zoals:
 - noodzakelijk te maken meerkosten (dit in vergelijking met seculiere instellingen, zoals extra reiskosten, huisvestingskosten, extra kosten samenhangend met beperkte schaalgrootte enz.) ofwel:
 - het missen van inkomsten/opbrengsten, eventueel in vergelijking met seculiere instellingen, zoals bijvoorbeeld ontbrekende overheidssubsidies))

In de notitie 'Steun in de nabije Toekomst + Bijlage A' (www.diaconaalsteunpunt.nl/GDD) is dit verder uitgewerkt en daaraan zijn kwaliteitseisen, beslisregels en een stappenplan voor nieuwe aanvragers toegevoegd.

De beoordeling of aan deze criteria wordt voldaan, vereist overlegging door de betrokken instelling van jaarstukken, begroting, beleidsplan, meerjarenbegroting, zo nodig een eigen beoordeling van de realisatie van het beleid alsmede een verslag van wat de instelling heeft gedaan met eventuele voorafgaande vragen of adviezen van de kant van het GGD.

Een aan de kerken gerichte aanbeveling tot het verlenen van financiële steun wordt door het GDD bondig gemotiveerd in een duidelijke relatie tot de hiervoor genoemde criteria.

5 Voortgangsverslagen

De jaarrapporten van het generaal diaconaal deputaatschap 2011 en 2012 zijn te vinden op: www.gkv.nl/generale-synode/actuele-rapporten en www.diaconaalsteunpunt.nl/GDD

6 Begroting

20

Definitieve meerjarenbegroting GDD 2014 – 2017 met 2014 als uitgangspunt
(getallen x € 1.000)

	2014	2015	2016	2017
Baten				
Quotum	105,2	103,0	101,0	99,0
Bijdrage NGK- kerken	-	16,0	16,0	16,0
Overige baten	1,0	1,5	2,0	3,0
Rente	0,8	0,8	0,8	0,8
Totaal baten	107,0	121,3	119,8	118,8
Lasten				
Personeelskosten	71,5	84,0	86,0	88,0
Huisvestingskosten	5,6	5,6	5,8	5,9
Bestuurskosten	3,1	3,6	3,7	3,7
Kantoorkosten	10,2	9,5	9,0	9,0
Promotie/info kosten	1,9	5,1	4,8	4,2
Kosten activiteiten	14,7	13,5	10,5	8,0
Totaal lasten	107,0	121,3	119,8	118,8
Saldo positief/negatief	--	--	--	--

Toelichting

1. Ook GDD zal rekening moeten houden met een teruglopend ledental in de kerken en de beperking daardoor van de financiële opbrengstmogelijkheden.
2. Aangezien de NGK-kerken met dezelfde, in ieder geval soortgelijke, problemen worstelen als wij ligt een sterke verhoging van hun bijdrage niet voor de hand.
3. GDD zal om de onder 1 en 2 genoemde redenen beleid ontwikkelen voor andere geldstromen. De kwaliteit van dienstverlening moet minimaal gelijk blijven. Overigens zal waar mogelijk worden samen gewerkt.
4. Geleidelijk aan zal in de personele sfeer versterking noodzakelijk zijn om het toenemende werk aan te kunnen en kwaliteit te handhaven. Gedacht wordt om deze uitbreiding gedeeltelijk met betaald en gedeeltelijk met vrijwilligerswerk (o.a. deskundigenpools) in te vullen.
5. In de begroting zal altijd voldoende ruimte moeten blijven voor ontwikkeling website, informatie, toerusting en onderzoek. Gezien lopende besluitvorming is in de jaren 2014 en 2015 het budget voor onderzoek ruimer genomen.